

Rotaviirusenteriit

Rotaviirusenteriit on viiruslik soolenakkus, mille tekitajaks on rotaviirus. Haiguse esinemine on sesoonne, domineerides talvel ja kevadel. Rotaviirusnakkus on väga kergesti leviv ja on maailmas kõige sagedamini esinev laste soolenakkus – üks kolmandik alla viie aasta vanuste laste kõhulahtisuse juhtudest on põhjustatud rotaviiruste poolt ja enamik lastest põeb seda nakkust esimese 2-3 eluaasta jooksul. Haigestumine on suurim 6-24 kuu vanuses. Haigus esineb nii üksikjuhtudena kui puhangutena kollektiivides.

Haigusetekitaja

Rotaviirus kuulub reoviiruste perekonda. Inimestel põhjustavad haigestumist peamiselt A, B ja C rühma rotaviirused ning loomadel – A, B, C, D, E ja F rühma viirused.

Rotaviirused säilivad hästi saastunud pindadel, kätel, joogivees ja kuumtöötlemata toidus ning hävivad desinfitseerivate klooriühendite toimel.

Nakkusallikas

Nakkusallikaks on haige inimene. Loomade rotaviirused ei põhjusta inimeste nakatumist.

Haige laps on nakatamisohklik kõhulahtisuse ägedas perioodis ning kuni 8 päeva pärast seda (immuunpuudulikkusega lapsed kuni 30 päeva).

Inkubatsiooniperiood

Rotaviirusnakkuse lõimetusperiood on 24-72 tundi.

Levimine

Rotaviirused levivad fekaal-oraalsel teel ja osalt piisknakkusena – kõige sagedamini haige väljaheitega saastunud käte, toidu või vee vahendusel. Haiglas võivad rotaviirused levida väikelaste mähkmete kaudu. Viiruste eritumine väljaheitega algab enne haigusnähtude ilmumist ja kestab 10 – 21 päeva alates haiguse algusest. Viirusega saastunud esemed on nakkusohhtlikud mitu päeva.

Rotaviirus on sageli ka haiglanakkuse tekitajaks ning soolenakkuse puhangute põhjustajaks hooldekodudes, lastesõimedes jt kollektiivides.

Haigusenähud

Haigus algab palaviku, oksendamise ja järsku tekkiva vesise kõhulahtisusega. Raskematel juhtudel kujuneb väikelastel kiiresti organismile ohtlik vedelikuvaegus. Haigusnähud ilmuvad 2–3 ööpäeva pärast nakatumist ja kestavad 4-6 päeva, harva kuni 9 päeva.

Rotaviirusnakkus levib peamiselt laste seas, perekonnas võivad nakatuda ka täiskasvanud.

Täiskasvanutel võivad kujuneda samad haigusnähud, kuid sagedamini põevad nad haiguse läbi väheste nähtudega kerges haigusvormis. Hooldekodudes võivad tekkida rotaviiruse-nakkuse puhangud. Rotaviiruse-nakkuse haiglapuhangud võivad tekkida ka vastsündinute ja väikelaste osakondades.

Immuunpuudulikkusega inimestel võib kujuneda krooniline rotaviirusnakkus.

Laboratoorselt kinnitatakse rotaviiruse-nakkuse diagnoos antigeeni määramisega roojaproovis või antikehade määramisega ELISA-testiga.

Ennetamine

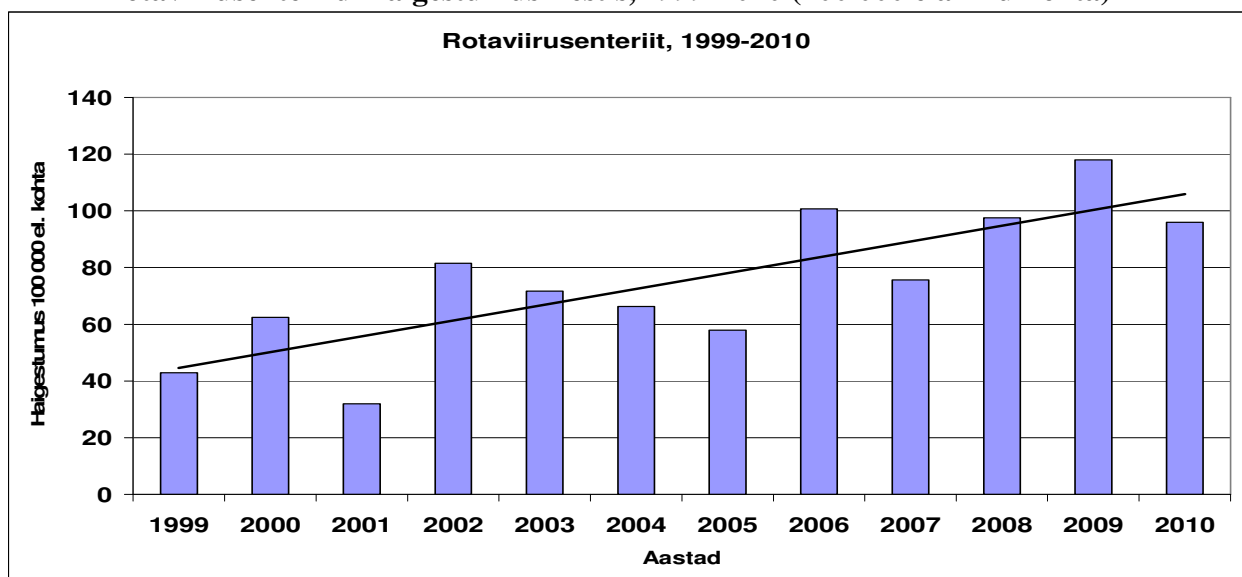
Kõige tõhusam laste soolenakkuste ennetamise meetod on käte pesemine vastsündinute ja väikelaste eest hoolitsemisel. Nakatumise vältimiseks tuleb toidu valmistamisel ja söömisel kinni pidada puhtusenõuetest, kuumtöötlemist vajavaid toite tuleb piisavalt kuumutada ja

kahtlusel tuleb joogivett keeta. Kuna rotaviirusnakkus levib peamiselt elukondliku kontakti kaudu, siis tuleb väikelastega perekondades ja lasteasutustes täita hoolega hügieeninõudeid. Väikelapsi on võimalik vaktsineerida rotaviirusenteriidi vastu. Soovituse väikelapse rotaviirusevaktsiiniga vaktsineerimiseks annab perearst.

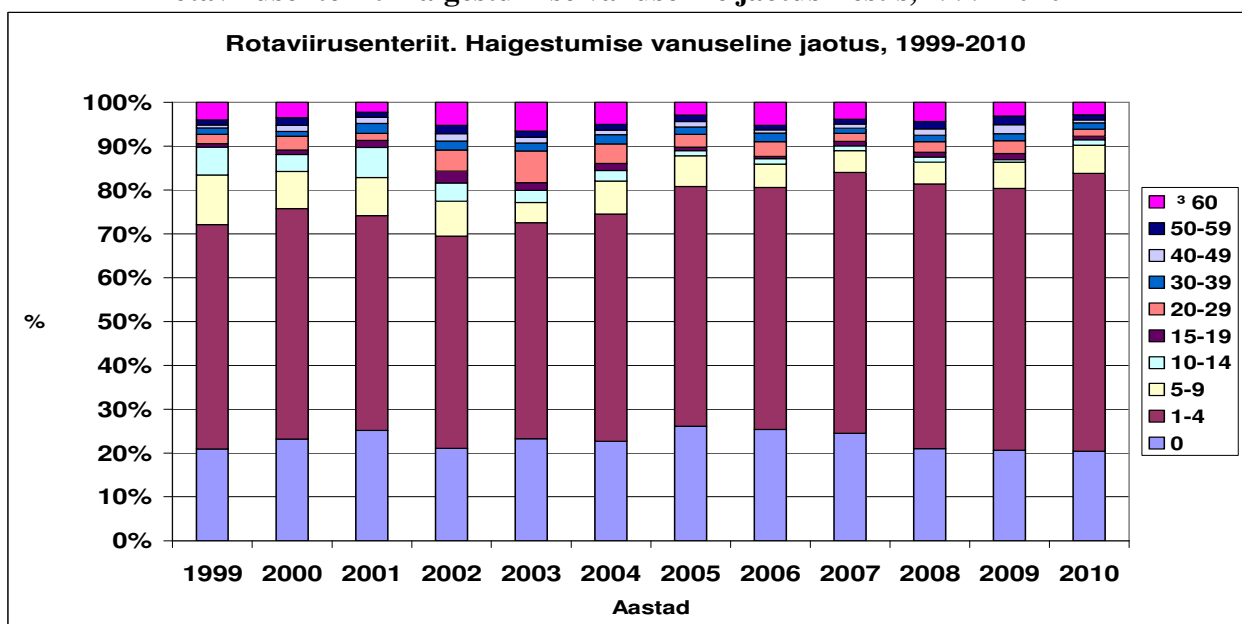
Rotaviiruse-nakkuse esinemine Eestis

Rotaviirusenteriidi seiret Eestis alustati 1987. aastal. 2006-2010. aa registreeriti Eestis 1000-1500 haigusjuhtu aastas ehk 75-112 juhtu 100 000 elaniku kohta. Viirusnakkus levib aastaringselt hooajalise tõusuga kevadel ning maksimaalse haigestumisega märtsis-aprillismais. 2006.–2010. a moodustas rotaviirusenteriit 23–38% kõikidest registreeritud soolenakkustest. Kõige sagedamini nakatuvad kuni nelja aasta vanused lapsed. Haiglaravi vajab 75–91% haigestunud lastest.

Rotaviirusenteriidi haigestumus Eestis, 1999-2010 (100 000 elaniku kohta)

Rotaviirusenteriiti haigestumise vanuseline jaotus Eestis, 1999-2010

Täiendavad teabeallikad

http://www.eestiarst.ee/static/files/029/rotaviirusenteriidi_epidemiologia.pdf

http://www.med24.ee/eesti/apteeker/article_id-8928

<http://www.inimene.ee/?disease=s&sisu=disease&did=709>

<http://www.medicinenet.com/rotavirus/article.htm> (inglise keeles)

<http://www.infectology.ru/nosology/infectious/viral/rotavir.aspx> (vene keeles)